

Stockholms universitet
Centrum för genusstudier

SECRET SEKRET

En studie om spermans maktrelaterade position och om varför
just du tänder på bröst, men framförallt,
en studie om FITTAN

Elinore Lindén Strand
Påbyggnadskurs, 2004
Handledare, Tiina Rosenberg

INNEHÅLL

Abstract	4
1 Inledning	5
2 Teori, metod och material	
2.1 Filosofi, pornografi och diskurs.....	6
2.2 Tidigare forskning.....	7
2.3 Begreppsdefinitioner.....	9
3 Analys	
3.1 Finns kön?.....	10
3.2 Sexualitet, identitet och makt.....	11
3.3 Korrigerade kön.....	13
3.4 Konstruerade kroppar.....	14
3.5 Att skära om.....	16
3.6 Den fittlösa kvinnan, om travestin som ideal.....	18
3.7 Kroppsvätskor på liv och död.....	23
4 Slutdiskussion	26
Källförteckning	28
Noter	32

Abstract

Why does a pair of female breasts turn you on, why do you desire persons of certain sex and gender and why is your body looking like that?

Those are the questions I answer in my study “Secret Lubrikation”. With an analysis of the macro sociological discourse in the western world of today I have studied the norms for bodies, sex and gender. The main theorists which I have used for my study are Michel Foucault and Judith Butler.

In my analysis the power-related status of the cock becomes overwhelmingly clear, and the making invisible of the cunt becomes even more striking.

The ideal of the woman as a cunt-less creature has formed both the ideas of the female body and the desire of it and within it in the western culture.

This essay not only answers the question why all she-males have tits but none of them have cunts, it also tells a lot about the hetero-normative thinking in the western world of today.

1 Inledning

Hur kommer det sig att en person med både stora pappar och en hård kuk är en upphetsande tanke för många, men att tanken på en person med muskulös bringa och nyrakad fitta inte ens existerar inom den mest utflippade hentaiporr? För mig är tanken på en sådan person snarast äcklande, kroppen skulle kännas tom, platt, meningslös – betyder detta att jag upplever min egen fitta som meningslös, som ingenting särskilt?

Varför tänder så många på kvinnobröst, varför begär man personer av ett särskilt kön och genus och varför ser våra kroppar ut som dom gör?

Min uppsats handlar om skapandet av sexuella normer och om fittans sociala och sexuella status, ett ämne som jag berört flera gånger tidigare i både uppsatser och artiklar men som jag ändå aldrig riktigt tagit mig tid att landa i och verkligen undersöka. Området är gigantiskt och ganska förvirrande. Det är tätt förknippat med makt, ibland så tätt att det blir svårt att skilja fakta och fördomar åt. Var börjar kroppen och var slutar den, var tar tankarna om den vid?

Syftet med min studie är i grund och botten att snegla på sexualitetens konstruktion, när jag vet hur sexualiteten riktas mot olika kroppar och genus, hur den konstrueras, då vet jag också hur man kan dekonstruera den eller konstruera om den, jag ser också mitt arbete som en del i projektet att visa på hur människan och hennes kropp blivit och fortfarande dagligen blir könad. Jag har försökt att begränsa min studie till att endast omfatta den västerländska kulturen av idag och fokus ligger vid hur just *fittan*¹ betraktas, uppfattas och begärs. Exempel från andra kulturer och tidsepoker finns med i mitt arbete,

dock endast för att visa på mångfald och på alternativa möjligheter till förståelsen av kroppar, kön och sexualitet. De frågor jag har ställt mig under uppsatsens gång är; Finns könet/kroppen, hur konstrueras det sexuella begäret/de sexuella identiteterna och hur konstrueras kroppar? Då status och makt är de mest centrala faktorerna i min analys lyder min huvudsakliga forskningsfråga som följer:

- Vilken social och sexuell status har olika kroppsdelar och kroppsvätskor i dagens västerländska samhälle?

2 Teori, metod och material

2.1 Filosofi, pornografi och diskurs

Jag definierar mig som socialkonstruktivist och poststrukturalist och min studie handlar mycket om makt. Mitt sätt att tänka är starkt influerat av diverse maktteoretiker och de viktigaste teoretikerna då det gäller frågor som rör kön och sexualitet är för mig Michel Foucault och Judith Butler. Som metod för min studie använder jag mig av makrosociologisk diskursanalys.

Utgångspunkten för diskursteori är att våra uppfattningar om världen både styrs av och skapar den rådande diskursen, kunskap och sanning är inte en avspeglning av verkligheten, vad som betraktas som sanning beror på diskursiva konstruktioner och olika kunskapsregimer anger vad som är sant och vad som är falskt.

Då Michel Foucault begränsar begreppet diskurs till att gälla *en* diskurs per samhälle och tid anser jag istället, i likhet med senare diskursteoretiker, att det kan finnas flera, mot varandra stridande diskurser i varje samhälle och historisk period. Jag anser att förhållandet mellan omvärlden och de diskurser den alstrar är dialektiskt, att de formar varandra samt att förändring alltid pågår, vi lever i en ständig process där vissa tankesätt är mer inflytelserika än andra – de är hegemoniska. Som *kritisk* diskursanalytiker är det slutliga målet med min studie att bidra till social förändring, jag strävar efter ett mer jämlikt maktförhållande på många plan.

Anledningen till att jag valt just diskursanalys som metod för min studie är att den ifrågasätter sanningar, att den dyker ner under ytan, inte för att nödvändigtvis hitta något som är mer äkta än ytan i sig, men för att få en

djupare och mer mångdimensionell förståelse av sanningar, myter och maktsystem, en metod som passar mig.

I min studie har jag använt mig av allt från filosofiska texter till medicinska uppslagsverk, intervjuer och internetsidor. Med de filosofiska teorierna i bakhuvudet har jag tittat närmare på sexologiska verk, på böcker om kroppar, om sex och om makt och jag har funnit en uppsjö av intressanta tankar. Då jag har velat lägga fokus på den allmänna synen på kroppar och sexualitet är mitt materialområde mycket spritt. Jag har en förkärlek för bilder då en visualisering av saker och ting ofta förtydligar och gör det hela ännu lite mer uppenbart än vad det skrivna ordet oftast lyckas med. Till en början var min studie tänkt som en analys av pornografisk film men då jag hellre vill åt den breda massans åsikter än deras pornografiska filmutbud har jag istället vänt fokus för mitt material i en annan riktning. De intervjuer jag gjort för min studie har främst varit till för att hitta korrekta fakta men kanske vore intervjuer bra även som primärmaterial för en studie som denna, jag känner dock att den solida grund av fakta som just det tryckta ordet ger sken av ändå är lättare att analysera än talade ord, däremot vore det intressant med ett uppföljande intervjuarbete byggt på denna studies resultat.

2.2 Tidigare forskning

Då det gäller filosofiska tankar kring kroppar och kön finns mycket material och många olika tankegångar. Jag har valt att fokusera på de socialkonstruktivistiska tankarna eftersom att jag själv är socialkonstruktivist,

att ta upp samtliga andra synsätt i en uppsats som denna vore inte möjligt, därför begränsar jag mitt källmaterial till tankar av tänkare som jag själv sympatiserar med. Jag tror inte att någon forskning kan vara objektiv och att försöka hålla sig till en objektiv bild av verkligheten, en objektiv sanning, är för mig en ren omöjlighet. Jag är i mitt tänkande kring kön och makt starkt influerad av Michel Foucault, en fransk forskare som skrivit mycket kring makt, rättigheter och sociala konstruktioner, några av hans mest kända verk är *Övervakning och straff*,ⁱⁱ samt *Diskursens ordning*ⁱⁱⁱ men detta är en författare som skrivit otaliga kända texter. Det verk av Foucault som jag främst kommer att använda mig av i min studie är *Sexualitetens historia*,^{iv} ett trebandsverk skrivet 1976-1984, ett verk som Foucault aldrig hann avsluta, han dog av AIDS i skrivande stund under år 1984. Många har försökt att ta vid där Foucault slutade men alla Foucaultinspirerade teoretiker har inte varit honom trogna, något som han förmodligen bara skulle se som positivt om han kunde se dem nu. Jonathan Ned Katz är en av de tänkare som är starkt påverkade av Michel Foucault. Han har bland annat skrivit om uppfinnandet av heterosexualiteten i *The Invention of Heterosexuality*,^v Katz har även skrivit den uppmärksammade boken *Love Stories*^{vi} om samkönad manlig kärlek innan homosexualiteten. Kanske är Judith Butler ändå den tänkare som har blivit mest uppmärksammad de senaste åren inom köns- och sexualitetsforskningen. Hon anses vara en av grundarna till queerteorin och hon ses ofta som ett orakel då det gäller queera frågor. Hennes texter är väldigt omfattande och ofta teoretiska intill oläslighetens gräns. Butler håller sig inte till ett forskningsfält, hon håller sig till *alla*, i sina böcker blandar hon socialkonstruktivistiska idéer med psykoanalys och gräsrots politik. Hennes mest kända verk *Gender Trouble*^{vii} kom ut 1990, i efterhand har hon påstått att

hon skrev det till sina närmsta vänner, verket har dock numera översatts till ett flertal språk och spritts världen över i tusenden. Efter succén med *Gender Trouble* har Butler även bland annat skrivit böckerna *Bodies that Matter*,^{viii} *Excitable Speech*^{ix} och *Undoing Gender*.^x

I Sverige har dock queerteorin aldrig riktigt blossat upp, den gjorde aldrig samma succé här i Sverige under 1990-talet som i USA och fortfarande ses den inte riktigt som rumsren på vissa genusvetenskapliga institutioner i landet, Tiina Rosenbergs bok *Queerfeministisk agenda*^{xi} har dock öppnat upp för en diskussion kring tankar som gäller heteronormativitet i Sverige. Hon målar i sin bok upp en tydlig bakgrund till queerteorin där hon tar upp både konstruerandet av olika sexuella identiteter, förtrycket mot homosexuella, den politiska gayrörelsens grund och sist men inte minst queer-rörelsen, hon tar även upp exempel på queera läsningar vilka synliggör de länge osynliggjorda sexuella makthierarkierna i västerländsk kultur. Don Kulick är ytterligare en svensk forskare som länge skrivit om sexualitet som en viktig faktor i könsmaktsordningen. Redan 1991 förklarade han de queera tankegångarna (dock utan att kalla det queer) i ett nummer av tidningen *Ottar*,^{xii} det kom dock att dröja ända fram till 1996 innan han skrev *Queer Theory, Vad är det och vad är det bra för?*,^{xiii} kanske är han dock mest känd för sitt socialantropologiska arbete med Brasilianska prostituerade travestis, en mycket uppmärksammat och mycket queer studie,^{xiv} på väg är också boken *Fat*,^{xv} en bok om fetma och begär och om begäret till de feta.

De queerteoretiska tänkarna är många och listan tar inte slut här, Judith Halberstam har skrivit ett antal queerteoretiska böcker, bland annat den uppmärksammat *Female Masculinity*,^{xvi} på väg är även boken *In a Queer Time*

and Place.^{xvii} Halberstam var även med och skrev texten till den bejublade fotoboken *The Drag King Book*^{xviii} år 1999 med foton på dragkings gjorda av intersexuella tänkaren, aktivisten och fotografen Del La Grace Volcano. Även om Volcano inte särskilt ofta håller sig inom de vetenskapliga ramarna i sitt skapande är han ändå ett stort namn inom queer rörelsen och värd att nämna även i en uppsats som den här då både hans tankar och foton påverkat mitt tänkande kring kön och sexualitet mycket. Anne Fausto-Sterling är en annan intersexuell tänkare som betytt och som fortfarande betyder mycket för queer-rörelsen. Hon är den mest uppmärksammat forskaren då det gäller intersexualitet och jag anser att hennes verk är extra spännande då hon bryter gränsen mellan det traditionella socialkonstruktivistiska forskningsfältet och istället skriver med en medicinsk vinkel i sina texter. Hon applicerar genusvetenskapliga teorier på medicinska ”fakta” och går därmed ett steg längre än de flesta. Som jag ser det så gör hon praktik av idéer, något som inte alla intellektuella filosofer vågar sig på, *Myths of Gender*^{xix} och *Sexing the Body*^{xx} är två av hennes mest uppmärksammat verk.

Då det gäller transsexualitet och könsbyten är de flesta verk antingen rent medicinska eller uteslutande skönlitterära, en som dock bryter mot dessa gränser är Sandy Stone, hennes posttranssexuella manifest^{xxi} från 1991 tar upp både medicinska ”fakta”, skönlitterära verk, Stones egen historia och den politiska framtiden då det gäller konstruerandet av kroppar och kön. Det är dock inte bara intersexuella och transsexuella som har konstruerade kroppar, delar av min analys fokuserar på intimplastikkirurgi och på omskärelse.

Då det gäller interaktionen mellan de afrikanska och muslimska samhällen som fortfarande praktiserar könsstympning samt det västerländska samhället

som tror att det inte praktiserar könsstympning är inte särskilt mycket skrivet, en av de mer extrema rösterna angående detta tillhör dock Renata Salecl, hennes bok (*Per*)*versions of Love and Hate*^{xxi} blev mycket uppmärksammas då den kom ut år 1998 och enligt mig har den fortfarande mycket att tillföra till dagens debatt. I Sverige är en av de som följt upp Salecls tankegångar Petra Östergren, tidigare detta året skrev hon en artikel för tidningen *Aftonbladet*; ”Om könsstympning och etnocentrism”,^{xxiii} en text som jag tycker att tydligt summerar dagens hegemoniska västerländska debatt och dess extrema vinkling.

Då min uppsats handlar om konstruerandet av kroppar och om de maktrelaterade normer som finns kring kroppar och kön har jag även försökt läsa in mig på den normerande litteraturen kring dessa och jag har försökt hitta fakta om varifrån dagens myter och normer kring kroppar härstammar. Att hitta normerande litteratur har inte varit svårt, att däremot förstå varifrån normerna kommer har varit ett större projekt. Thomas Laqueur är en av dem som skrivit mycket om kropparnas historia, en av hans tidigaste böcker är *The Making of the Modern Body*,^{xxiv} hans bok *Om könens uppkomst*^{xxv} har dock inte särskilt många år på nacken, trots detta klassificeras den redan som en feministisk klassiker. Sigmund Freud är även han en klassiker, dock inte alltid betraktad som en feministisk sådan. Hans gigantiska verk kring psykoanalys är kända världen över och hans sätt att ta upp tabubelagda ämnen har kommit att bli något av hans varumärke. Freuds *Samlade skrifter*^{xxvi} är ett stort verk som ensamt tar upp flera hyllmetrar.

En av de samtida svenskar som skriver om kroppar, sex och makt är Karin Johannisson, hennes bok *Den mörka kontinenten*^{xxvii} handlar om kvinnokroppen och om den medicinska diskurs som förts kring den i den västerländska

historien, boken är en tydlig karta över hur kroppen betraktats och varför, den ger en tydlig bakgrund till varför kvinnokroppen i dagens läge behandlas som den gör. Johannisson har även skrivit böckerna *Kroppens tunna skal*^{xxviii} samt *Smittad*^{xxix} om AIDS. Även Tina Nevin är en av dem som skrivit mycket om den kvinnliga kroppen, om lusten och framförallt om lubrikationen, hon arbetar aktivt för RFSU med frågor som rör sexualitet och hon jobbar dagligen (bland annat som barnmorska) med att sprida kunskap om kvinnokroppen, *Fittfakta*^{xxx} är en bok hon skrivit för att förklara både historiska, sociala och fysiska fenomen som rör det kvinnliga könet. Stefan Laack är en av dem som skrivit om den manliga sexualiteten och om det manliga könsorganet, hans texter problematiserar mannens roll och bejakar den manliga lusten på ett sätt som inte alltid stämmer in med det hegemoniska Slitz-ideal som annars så ofta får råda kring manlig sexualitet. Även Laack samarbetar med RFSU och hans bok *Kukkunskap*^{xxxi} är en manlig motsvarighet till Nevins *Fittfakta*.

2.3 Begreppsdefinitioner

I min studie använder jag mig vid ett flertal tillfällen av ord som ibland kan tyckas mångtydiga, för att minska en del på förvirringen kommer här mina definitioner på dessa ord och på andra ord med omdiskuterad betydelse.

- Diskurs – ett socialt idésystem

- Kön – klassificeringssystem baserat på kroppsdelar, kroppsliga attribut eller uttryck
- Genus – klassificeringssystem baserat på kroppsliga attribut eller uttryck
- Kvinna – en social tillhörighet som baseras på personens kön eller genus
- Man – en social tillhörighet som baseras på personens kön eller genus
- Sexism – att förtrycka eller att tillskriva en person makt utifrån dennas/dennes kön eller genus
- Queer – icke heteronormativ
- den Andra/den Andre – person utan subjektskap

3 Analys

3.1 Finns kön?

Att kvinnan inte *är* från början utan snarare *blir* var något som konstaterades redan 1949 av Simone de Beauvoir,^{xxxii} min fråga är: Om kvinnan inte finns, finns då fittan eller är den också någonting som *blir*?

I den diskursanalytiska skolan görs ofta en tydlig uppdelning mellan fakta och fiktion, mellan verklighet och myt, begrepp som jag inte förstår meningen med, jag tycker att gränsen däremellan är överflödigt om inte felaktigt. Ofta ses materiella ting, exempelvis stenar,^{xxxiii} som faktiska, medan tankesystem, ideologier eller känslor ses som något mindre faktiskt, var gränsen går kan dock vara svårt att avgöra, särskilt eftersom att alla faktiska materialiteter alltid är totalt socialt överlagrade. Vad är det som säger att det är skillnad på diskurs och verklighet, är diskursen överklig fiktion? Om någon säger att den är född i fel kropp, kan den känslan vara oäkta och varför besegras den så ofta i dagens hegemoniska diskurs av just kroppen – för att kropp är fakta och känsla är diskurs? Är känslor mindre verkliga än stenar? Visst, det är skillnad i substans men är det skillnad i äkthet? Materialitet, faktiskhet och substans har en tydlig hegemonisk plats i dagens diskurs kring kroppar. Att skriva om fittans sociala status är en svår uppgift, jag har trubbel med att skilja myter och fakta från varandra, vilka tankar om fittan ska in i facket för sexism och vilka går in under kategorin ”rena fakta”? Finns det alls några rena fakta och i sådana fall, hur vet jag vilka de är? Kanske finns det en faktisk ”tom” kropp under alla sociala överlagringar, under alla tankar om den?

För den filosofiska teoretikern Judith Butler är diskurs och verklighet oskiljaktiga, de ger varandra. I boken *Gender Trouble* inbjuder Butler till en utsuddning av könet som fakta.

Consider that a sedimentation of gender norms produces the peculiar phenomenon of a "natural sex" or a "real woman" or any number of prevalent and compelling social fictions, and that this is a sedimentation that over time has produced a set of corporeal styles which, in reified form, appear as the natural configuration of bodies into sexes existing in a binary relation to one another. If these styles are enacted, and if they produce the coherent gendered subjects who pose as their originators, what kind of performance might reveal this ostensible "cause" to be an "effect"?^{xxxiv}

I *Bodies that Matter* utvecklar Judith Butler sitt tankesystem, här med fokus på kroppen. Redan på första sidan skriver Butler;

The category of "sex" is, from the start, normative; it is what Foucault has called a "regulatory ideal". In this sense, then, "sex" not only functions as a norm, but is part of a regulatory practice that produces the bodies it governs, that is, whose regulatory force is made clear as a kind of productive power, the power to produce—demarcate, circulate, differentiate—the bodies it controls.^{xxxv}

Butler skriver att för att kunna förstå kroppen som en konstruktion måste vi se på termen "konstruktion" på ett nytt sätt,^{xxxvi} inte som något nödvändigt ont och artificiellt, utan kanske snarare som något verkligt och som något som behövs, därmed inte sagt att kroppen nödvändigtvis måste konstrueras på det sätt den

görs idag. Butler fortsätter sitt resonemang med att ställa frågan; Om vissa kroppar produceras som tänkbara, produceras då inte samtidigt otänkbara kroppar?^{xxxvii} De icke-existerande personer med både muskelbringa och fitta som fick mig att skriva denna uppsats är kanske just en form av sådana otänkbara kroppar? Fakta/fiktion, kropp/diskurs, Butler drar inte upp några gränser, hon river dem. För henne är allt språk, allt är diskursivt men inte mindre verkligt för det.

3.2 Sexualitet, identitet och makt

Varför går det bra i vårt samhälle (ja, bra går det kanske inte precis, men det är tänkbart, det är möjligt) att säga >>Jag är en kvinna fångad i en manskropp och jag vill ha medicinsk hjälp att bli en kvinna<<, men inte >>Jag är en svart man fångad i en vit mans kropp och vill ha medicinsk hjälp att bli svart<< eller >>Jag är en häst fångad i en människokropp och vill ha medicinsk hjälp att bli en häst<<? Varför är vissa identiteter och kroppsuppfattningar möjliga, kulturellt sett, medan andra är helt omöjliga?^{xxxviii}

Don Kulick

Michel Foucault var den som påbörjade arbetet om sexualitetens historia; genom att bevisa att sexualiteten har en historia avslöjade han den som en konstruktion. Foucault dödar inte bara myten om könet som förbjudet då han skriver om talet om könet och de "makteffekter" det uppnått, han visar även på

hur viktig sexualitet är ur en samhällsekonomisk synpunkt.^{xxxix} Fokus för Foucaults sexualitetsstudier låg vid konstruerandet av en ”normal” sexualitet och han intresserade sig mycket för de ”perversa”, de som föll utanför normen, här pekar han bland annat på konstruerandet av den homosexuella identiteten. Jonathan Ned Katz tog i sin bok *The Invention of Heterosexuality*,^{xl} år 1995 istället upp konstruerandet av den heterosexuella identiteten, han pekar bland annat på den ursprungliga synen på heterosexualiteten som något perverterat som borde botas. Både den homosexuella identiteten och den heterosexuella identiteten är relativt nya påfund. Det jag tycker är svårast att förstå då det gäller tanken om så personliga saker som just kön och sexualitet är hur det kan kännas så äkta, så verkligt om allting bara är konstruerat, det är ju min identitet, den kan väl ingen annan ha hittat på? Men just att se det sexuella beteendet som en stark och viktig del av *identiteten* är alltså en relativt ny företeelse i den västerländska diskursen, det är idéer som bara praktiserats några hundra år.^{xli} Ännu konstigare är kanske vilka saker som ses som äkta och som tas för givna i *andra kulturer*, Don Kulick skriver följande i *Att begå kärlek*, ett nummer av tidningen *Ottar*:

Man behöver naturligtvis inte på ett personligt plan acceptera det som sker i andra kulturer – alla antropologer som jag känner fördömer exempelvis kvinnlig omskärelse som ett fruktansvärt ingrepp. Men människor i andra kulturer är ju inte idioter. Det handlar inte om att nya guineaner inseminerar alla pojkar eller somalierna omskar alla flickor därför att de är okunniga och har missuppfattat allting.^{xlii}

...precis som vi västerlänningar inte är idioter för att vi plastikerar våra underliv, vi gör ju bara det som känns rätt och det som inte känns rätt det gör vi om. Det är alltså inte bara våra kroppar som är konstruerade utan även vår sexuella läggning och identitet. Kulick fortsätter att skriva om erotiseringen av olika kroppsdelar och dess täta relation till makt och normativitet:

Eftersom en dominerande föreställning hos oss är att heterosexualiteten är ”det naturliga” så erotiseras bara vissa av våra kroppsdelar. Andra kroppsdelar, som inte anses spela en nödvändig roll i heterosexuella relationer utifrån ett reproduktionstänkande, t.ex. anus, har kommit att bli starkt tabubelagda. Den dominerande föreställningen om heterosexualiteten i vårt samhälle förmedlar dessutom en mycket bestämd bild av vilka kroppsdelar som är sexuellt kompatibla med varandra. Och i det sammanhanget kan två penisar, eller, ännu besynnerligare, två vaginor, framstå som ”onaturliga”.^{xliii}

Varför är två fittor ännu besynnerligare? Det är just det som är så intressant! Hur många gånger har jag inte fått frågan ”Vad gör ni tjejer egentligen med varandra?” Oftast kommer dessa frågvisa personer på alldeles egen hand fram till att vi använder oss av dildosar, varför de kommer fram till just detta är något jag kommer att titta närmare på längre fram i min analys.

3.3 Korrigerade kön

Michel Foucault tar i Sexualitetens historia upp tydliga exempel på könets lagar, bland annat genom att peka på det brutala våld och förtryck som länge pågått och som fortfarande pågår mot intersexuella på grund av deras svårplacerade könsposition:

Länge uppfattades hermafroditerna som brottslingar eller som brottets avkomma, eftersom deras kroppsbeskaffenhet, själva deras existens, kränkte den lag som skilde könen åt och föreskrev deras förening.^{xliv}

Kontrollen av vilka kön som får finnas och hur de får se ut är något som pågått sedan urminnes tider. Fortfarande idag, en bit in i tvåtusenålet är kontrollen av vilka kön som får finnas och hur de får se ut mycket stark. I nuläget finns två socialt och rättsligt accepterade kön i Sverige, kvinna och man. Precis som man får ett rosa eller blått täcke på BB när man föds så får man ett personnummer med ojämt eller jämt slutnummer, man får ett namn som passar in könsmässigt och eventuellt får man även ett kirurgiskt ”korrigerat” kön som passar in. Varje år föds ca 150 barn i Sverige som inte automatiskt faller in i en av de accepterade könskategorierna (kvinna eller man) dessa ”korrigeras” så gott det går med hjälp av hormoner, ca 10 av dessa barn ”korrigeras” dessutom även med skalpell för att passa in i det svenska normsystemet.^{xlv}

Tidigare berodde beslutet om operation enbart på genitaliernas mått, numera väger man dock även in föräldrarnas åsikter, dessutom tar man större hänsyn till hormonella förändringar. Anna Nordenström tillhör den svenska läkarexpertisen

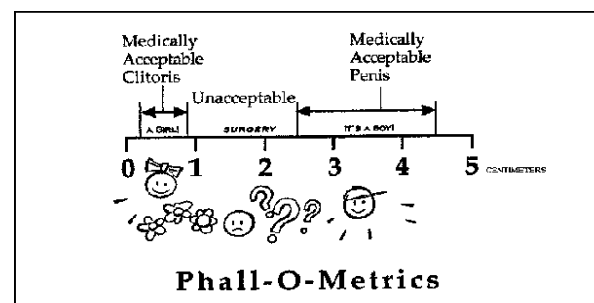
på detta område, i en telefonintervju förklarar hon den egna branschens syn på hela:^{xlvi}

AN - Den nya forskningen visar att man inte kan gå endast efter genitala mått, de hormonella förändringarna påverkar både den fysiska utvecklingen och hjärnans utveckling under en persons uppväxt.

ELS - Hur menar du då?

AN - Ja, hormonerna gör att man utvecklas i den ena eller den andra riktningen, de styr hjärnan och avgör alltså den egna upplevelsen av kroppen så att säga, upplevelsen av vilket kön man tillhör.

Fortfarande spelar dock genitaliernas mått och utseende en stor roll i bedömningen inför operationen. De laga tillåtna kroppsmåtten lyder som följer:^{xlvii}

Ca 150 personer per år får sina kön handgripligen konstruerade av det svenska rätts- och medicinalväsendet. Anne Fausto-Sterling är en intersexuell amerikansk forskare som skrivit mycket om just intersexualitet och om intersexuellas rättigheter, hon menar att denna statliga ”korrigerings” av intersexuella hjälper till att upprätthålla den hårda binära könsmaktsstruktur som

gör att vi förstår människan som antingen kvinna eller man, antingen det eller inte som en människa överhuvudtaget;

But if the state and legal system has an interest in maintaining only two sexes, our collective bodies do not./.../If nature really offers us more than two sexes, then it follows that our current notions of masculinity and femininity are cultural conceits. Reconceptualizing the category of “sex” challenges cherished aspects of European and American social organization. Indeed we have begun to insist on the male-female dichotomy at increasingly early ages, making the two-sex system more deeply a part of how we imagine human life and giving it the appearance of being both inborn and natural. Nowadays, months before the child leaves the comfort of the womb, amniocentesis and ultrasound identify a fetus’s sex. Parents can decorate the baby’s room in gender-appropriate style, sports wallpaper – in blue – for the little boy, flowered design – in pink – for the little girl. Researchers have nearly completed development of technology that can choose the sex of a child at the moment of fertilization. Moreover, modern surgical techniques help maintain the two-sex system. Today children who are born “either/or – neither/both” – a fairly common phenomenon – usually disappear from view because doctors “correct” them right away with surgery. In the past, however, intersexuals (or hermaphrodites, as they were called until recently) were culturally acknowledged.

How did the birth and acknowledged presence of hermaphrodites shape ideas about gender in the past?^{xlviii}

Den avsaknad från kroppsliga mellanting som skapats av det västerländska binära könsmaktsystemet fortsätter inte bara att korrigera nya kroppar som inte

”passar in” i den nutida diskursen, det osynliggör även dessa kroppar ur ett historiskt perspektiv och det gör det snudd på omöjligt att tolka omvärlden på andra sätt än det nuvarande hegemoniska. Om kropparna skulle få se ut som de gör i sitt naturliga tillstånd skulle chanserna till alternativa förståelser av kön och kroppar öka dramatiskt, förmodligen skulle det binära tvåkönssystemet ses som ohållbart.

3.4 Konstruerade kroppar

Det är inte bara politiker och medicinare som bestämmer över kroppar och över hur de ska se ut, från och med att man som svensk medborgare fyller 18 år har man själv rätt att bestämma över sin egen kropp. Det är då man får rätt att byta kön eller av annan anledning plastikoperera det kön man redan har.

Då det gäller könsbyte finns många regler, den främsta är att du måste byta till en komplett kroppsuppsättning av ditt motsatta köns explicita delar, att skaffa tuttar och kuk i kombination går inte, inte heller mansbriga och fitta. Att förlänga sin klitta men ha kvar blygdläpparna är inte heller någon bra idé och att skaffa vagina men behålla sin pung vore inte särskilt populärt varken socialt eller rättsligt i vårt avlånga land. Alla alternativa ”könsbyten” är dock inte *uttryckligen* förbjudna enligt Svea Rikes Lag däremot är lagen skriven på ett sådant sätt att ingen chans ges till okonventionella kroppsuttryck. I en telefonintervju^{xlix} med överläkaren på Stockholms kvinnokliniks avdelning för könsbytes utredningar, Stig Andersson, säger han:

ELS - Är det uttryckligen förbjudet att operera sig till ett ”mellanting”?

SA - Nej, men om du ska byta kön måste du ha en remiss från psykiatriska kliniken för att få opereras av plastikkirurgerna och jag har svårt att tro att en läkare skulle skriva ut hormoner eller att en plastikkirurg skulle operera utan denna remiss.

ELS - Jaha.

SA - Ja, om patienten ångrar sig så riskerar läkaren att bli fälld av ansvarsnämnden, men något sådant fall är hittills inte känt.

Om du vill byta kön måste du alltså först se till att klassas som psykiskt sjuk, detta är det enda sättet att hamna under en skalpell i Sverige om du redan är ”komplett” så att säga. Det finns dock vissa plastikoperationer av könet som är tillåtna utan remiss från psykiatriska kliniken, men även om du väljer ett enkönat helkroppskoncept måste du ändå fortfarande förhålla dig till normalitetens regler. I Sverige finns följande tillåtna intimerationer:¹

Kvinna

Förminskning av inre blygdläppar

Förminskning av yttre blygdläppar

Fettsugning av venusberg

Slidförsnävning

Man

Penisförtjockning

Penisförlängning

Omskärelse

Vid en snabb överblick av operationsmöjligheterna kan man lätt dra slutsatsen att de flesta operationer för kvinnor är operationer som förminskar könet medan de operationer som är avsedda för män istället är till för att göra könet större. Sett ur ett genusvetenskapligt perspektiv säger dessa förhållningsregler ganska mycket om det könskirurgiska läget av idag. Historiskt sett har kvinnan länge tvingats ta en mindre plats och mannen har länge drivits till att ta en större, så även då det gäller kroppslig yta och fysisk plats i det offentliga rummet.

Akademikliniken är en av de svenska plastikkirurgiska mottagningar som har en tydlig bild av vad en kvinnlig kropp och en manlig kropp är.^{li} Som tagna ur ett uppslagsverk följer de slaviskt det binära könsrollsschemat, här ses mannen som norm och kvinnan som undantag, kvinnan ses som representant för kroppen, för det primitiva och reproducerande.

Då mannen symboliserar det friska, sunda och normala ses kvinnan snarare som en avvikelse, som någonting sjukt. På Akademiklinikens hemsida möts man med ens av Leonardo Da Vincis skiss av en utfläkt manskropp,^{lii} en skiss utan text till. När man så småningom klickar sig vidare till nästa sida med rubriken ”Kroppen” poserar en kvinna kyskt och slutet, under henne lyder texten; ”Ideala kvinnokroppen”. Även på en annan av Sveriges stora plastikkirurgiska kliniker, Art Clinic, ägnar man sig åt intimplastikkirurgi för både kvinnor och män, då det gäller operation av det kvinnliga könet lyder texten som följer:

Olika stora blygdläppar eller oregelbundenhet kan för vissa kvinnor vara ett problem. Den vanligaste avvikelsen är alltför stora inre blygdläppar. Vid en operation minskar man de inre blygdläpparnas storlek.^{liii}

Vad som betraktas som en avvikelse är något som skiljer sig starkt åt i olika kulturer. I Tina Nevins bok *Fittfakta* kan man bland annat läsa om fittan och dess utseende i olika kulturer, i kapitlet om de inre blygdläpparna skriver hon:

Utseende och storlek varierar från kvinna till kvinna. Beroende på var man befinner sig i världen uppfattas blygdläpparnas utseende olika. På vissa ställen anses det snyggare med stora och hängande blygdläppar, medan det på andra råder andra uppfattningar. Inom vissa folkgrupper ägnar sig kvinnor ofta åt att dra i och förlänga sina blygdläppar för att uppnå skönhetsidealet, medan kvinnor i andra kulturer har en motsatt norm för vad som är attraktivt och kan låta göra plastikoperationer för att förminska dem.^{liv}

Vi stannar kvar en stund på Art Clinics hemsida och kikar på vad som står skrivet på sidan med intimkirurgi för män. Här finns inte ett ord om avvikelser då det gäller det manliga könsorganet, nu handlar det inte längre om en allmän syn på vad som är korrekt och vad som behöver korrigeras, istället utgår kliniken från männens *subjektiva* uppfattning av sina kroppar. Det textstycke som behandlar manlig intimplastik kirurgi på Art Clinics hemsida lyder som följer:

Längden och tjockleken på penis kan variera ganska mycket när den är i slapp tillstånd. De flesta av våra patienter nämner att skälet till att man önskar att få utfört en penisoperation inte är att mannen är missbelåten med penis vid erektion utan att den i slapp tillstånd är liten och indragen. Många män upplever sin penis som för smal, detta kan korrigeras via en förtjockning av penis.^{lv}

Här är det alltså istället männens egna uppfattning av könet som får bestämma.

3.5 Att skära om

Även könsstympling och omskärelse är metoder som är vanliga för att ”korrigera” könsorgan, främst är dessa kirurgiska ingrepp dock inte menade att försköna, oftast finns andra huvudsakliga syften med operationerna.

Den kvinnliga lusten har genom tiderna problematiserats och försök att kontrollera den förekommer i många samhällen och kulturer. Att operera bort klitoris eller pensla med etsande vätskor har förekommit i Europa och USA ända in på 1900-talet. Det var behandlingsmetoder, främst inom psykiatrin, för att bota kvinnor som i samhällets mening var t.ex. alltför sexuellt utlevande. I dag stympas fortfarande över två miljoner flickor årligen världen över.^{lvi}

I Sverige är all *kvinnlig* omskärelse och könsstympling förbjuden men det existerar likväl, hur många flickor som stympas varje år finns dock inga uppgifter om, den statliga övervakningen av det hela verkar i stort sett obefintlig. Många av de myndigheter jag talat med reagerar på mina frågor med förvåning och tycks tro att könsstympling inte alls existerar inom Sveriges gränser, men att könsstympling förekommer både i Sverige, samt att många svenska flickor blir förda till andra länder för att opereras där är inte något nytt

och det borde inte heller vara en hemlighet. De olika sorters könsstympling som förekommer är:^{lvii}

Kvinna

Prickning

Excision

Klitoridectomi

Infibulation

Man

Omskärelse

När det gäller könsstympling ligger fokus ofta på stympling och omskärelse av *kvinnor*, omskärelse av *män* problematiseras sällan och i Sverige finns heller inga förbud mot det. Stefan Laack skriver om *manlig* omskärelse i boken *Kukkunskap*:

Idag är nästan all medicinsk expertis ense om att det inte finns några medicinska fördelar med omskärelse, utom vid speciella sjukdomstillstånd som kan drabba förhuden, och ingreppet ifrågasätts allt mer både i Sverige och internationellt. Cirka 3000 pojkar omskärs varje år i Sverige.^{lviii}

Då det gäller kvinnlig omskärelse är gränserna otydliga, skillnaden mellan exempelvis skönhetsoperationer och traditionsbundna omskärelser är svår att definiera. Ofta beror gränserna på den opererade kvinnans hudfärg och på hennes föräldrars härkomst; att skära bort stora delar av fittan vid en plastikoperation eller att pierca de olika delarna är helt okey för en vit Svensson, om du däremot är svart eller olivfärgad ses förminskning av blygdläppar eller ”prickning” av klitoris med mycket oblida ögon.^{lix} Könsstympling ses ofta med mycket rasistiskt

kolonialistisk blick; både myndigheter och upplysningsorganisationer ser ofta könsstympling som ett tecken på afrikanska och arabiska mäns grymhet och kvinnohat,^{lx} som ett tecken på andra kulturers efterblivenhet och ålderdomliga tänkande. Visst är könsstympling en uråldrig tradition som är till för att kontrollera kvinnans sexualitet, däremot tycker jag att det är viktigt att poängtera att viljan att kontrollera sexualitet inte bara är något som fanns förr i tiden och nu lever kvar som en rest i bakåtsträvande, oupplysta kulturer. Det är inte bara afrikanska och arabiska män som ägnar sig åt att kontrollera kvinnor sexuellt, detta är något både vita män, vita kvinnor samt afrikanska och arabiska kvinnor ägnar sig mycket åt, det är inte heller bara den *kvinnliga* sexualiteten som kontrolleras.

För att sammanfatta den västerländska diskursen kring könsstympling och omskärelse kan man säga att den västerländska kvinnans sexualitet ses som upplyst och frigjord, ickevästerländska kvinnor ses istället som offer medan män betraktas som förövare, detta även i länder där båda stympas och skärs om. Enligt mig är kvinnor dock inte enbart offer, de är även förövare och huruvida den vita kvinnan är mer fri än någon annan är något jag anser tål att diskuteras. Enligt mig cementerar dagens diskurs kring könsstympling ett både rasistiskt och sexistiskt synsätt. Den totala acceptansen av manlig omskärelse är något jag anser speglar detta väldigt tydligt, att män skulle kunna ses som offer då de blir omskurna tycks vara en helt och hållet otänkbar tanke i både den västerländska och ickevästerländska diskursen. Aud Talle skriver i *Female Genital Mutilation*: ”While a number of societies in Africa and beyond practice male circumcision without cutting their women, the opposite, however, is never the case.”^{lxi} Om man vänder på Talles retoriska upplägg ser man tydligt den gigantiska skillnaden

i inställning till kvinnlig och manlig omskärelse; till kvinnor och män överhuvudtaget. Talle skulle aldrig skriva "practice female circumcision" och "cutting their men", delvis eftersom att man inte skriver om manlig omskärelse i termer av "cutting" och dels på grund av att "cutting their men" är ett retoriskt upplägg som ger intrycket av att männen är några andras, inte sina egna. Omskärelse ses som ett övergrepp, därmed som något som bara *män* kan göra. Att addera det fakta att ingreppet oftast görs av personer samkönade med dem som blir omskurna blir snarast till ett queert läckage i detta normerande tankesystem. Med korrekta fakta applicerade på dagens hegemoniska synsätt skulle de äldre kvinnor som utför omskärelser närmast ses som maktgalna, sadistiska lesbianer som tycker om att se små flickor lida. Eftersom att ett sådant synsätt inte passar in i dagens diskurs kommer istället detta fakta om samkönighet mellan de som omskar och de som blir omskurna att helt försvinna i de flesta texter som agiterar mot kvinnlig omskärelse.

Att detta är en debatt som kanske främst handlar om den vita kvinnans och om den vite mannens makt över andra kulturer och över de Andras kroppar är något jag anser vara uppenbart. Västvärldens inflytande i omskärelsediskursen är stort och det har pågått under mycket lång tid, spridningen av omskärelseritualerna ökade drastiskt med kolonialismen och fortfarande idag fortsätter den att öka. Beth Maina Ahlberg skrev i *Djembe Magazine* år 1996:

...the greatest challenge in the fight against two million girls being circumcised in Africa every year up till now, is to regain the general security of women, which was lost during the social and cultural changes of colonization, as well as through the efforts of the

Christian missionaries and anti-female circumcision campaigns in modern time.^{lxii}

Kanske är inte det bästa sättet att stoppa omskärelsen att försöka övertyga andra kulturer om den egna kulturens förträfflighet.

3.6 Den fittlösa kvinnan, om travestin som ideal

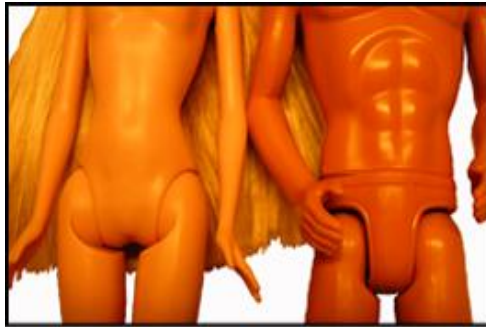
Hemlighållande är för makten inte något missbruk; det är nödvändigt för att den skall kunna fungera.^{lxiii}

Michel Foucault

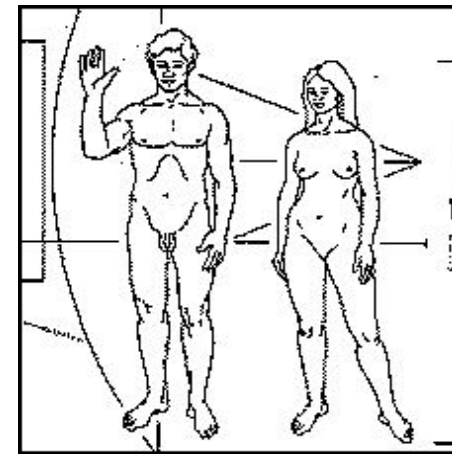
Att de olika kroppsidealen är många och inte alltid liktydiga är något jag redan konstaterat, vilka de är och varför är dock en svårare fråga att besvara. Jag har försökt tillfråga mig allsköns uppgifter om fittans sociala värde i den västerländska kulturen men inte fått fram särskilt mycket information. Just denna brist på information är dock en del av svaret på min fråga. Historiskt sett är fittan nämligen mystifierad och osynliggjord, den har länge setts som osynlig eller som icke-existerande, som om den inte fanns. Den sexuella historien vittnar om tydliga hierarkier där de som suttit överst ofta använt sig av osynliggörande som ett av sina starkaste instrument för att fördela och behålla makten.^{lxiv}

I den ena efter den andra avbildningen av kvinnan framställs hennes kropp utan kön, allt från statyer och barbie-dockor till rymdkvinnor tycks könlösa, även

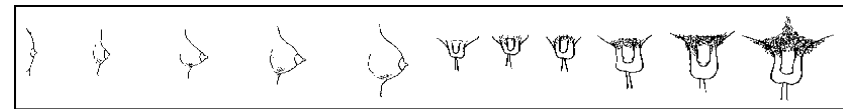
i medicinska böcker som är till för att beskriva den kvinnliga anatomin försvinner ofta kvinnans kön.

Ken har kalsonger i hårdplast, Barbie har trosor i nylon. Ken har kanske ett kön under hårdplasten, Barbie är garanterat könlös.^{lxv}

Denna bild från rymdfarkosten Pioneer 10 är till för att beskriva mänskligheten för utomjordiska varelser, alla mått är anatomiskt korrekta, alla utom ett.^{lxvi}

Illustrationer av ”Pubertetsutvecklingen” i den akademiskt flitigt använda boken *Sexologi* av P. O. Lundberg.^{lxvii}

Bröst tycks vara penisens motsvarighet i många olika böcker, i texter och på bild. Tuttar ses i de flesta medier närmast som en fallisk kroppsdel, och visst är det trevligt med bröst, men vart tar fittan vägen i det hela? Om och om igen osynliggörs fittan, den raderas ständigt och tas bort även ifrån de mest ”biologiska” och ”faktiska” avbildningar av kvinnan. Att kika i böcker kring ämnet medicin gör mig å det närmsta mörkrädd. Gång efter gång förknippas kvinnans kropp med sjukdom och mannens kropp med styrka.^{lxxviii} Ett tydligt exempel på hur kvinnokroppen och manskroppen tillåts ta olika plats i den medicinska litteraturen och på hur fokus läggs på olika saker beroende på kön återfinns vi i boken *Sexologi*. Det avsnitt som handlar om de olika ”sexualorganen” inleds med kapitlet ”Mannen” och fortsätter med kapitlet ”Kvinnan”; kapitlet om ”Mannen” börjar med ”Erektionen”,^{lxxix} kapitlet om ”Kvinnan” börjar inte med lubrikationen, det börjar med ”Clitoris innervation”^{lxxx} och istället för att här behandla ämnet klitoris erektion^{lxxxi} skriver man istället om diverse sjukdomar som kan drabba kvinnan och om hur olika behandlingar kan genomföras på kvinnokroppen, något som sedan återkommer gång på gång i den löpande texten om kvinnans kropp och genitalier. I kapitlet om ”Mannen” dröjer det dryga två sidor innan någon sjukdom eller behandling alls kommer på tal. Detta är ett ganska genomsnittligt exempel på dagens västerländska medicinska litteratur men det är ändå starkt talande för den grovt sexistiska diskurs som idag förs kring kroppar. I så gott som alla böcker om kvinnokroppen ägnas sjukdomar mycket stort utrymme, medan manskroppar istället i litteraturen tydligt förknippas med hälsa, fertilitet och normalitet. Karin Johannisson har skrivit boken *Den mörka kontinenten* som handlar om kvinnans kropp och om den samhälleliga diskurs som förts kring densamma i ett

historiskt perspektiv, i sin bok tar hon upp både 1700-talets och det tidiga 1800-talets öppna syn på kvinnans sexualitet samt det sena 1800-talets medicinska bild av kvinnans sexualdrift som mycket svag och ibland till och med icke-existerande.^{lxxii} Hon redogör även för det sena 1800-talets och det tidiga 1900-talets demonisering av den frigjorda kvinnan.^{lxxiii}

Aktiv kvinnlig sexualitet omdefinierades till mental och moralisk sjukdom, i värsta fall nödvändig att tämja med hospitalvård. Genom att antingen sjukdomsförklaras eller (som hos den prostituerade) mineras till destruktiv erotik, blev kvinnans sexualitet i bokstavig mening livsfarlig.^{lxxiv} /.../På 1880-talet ökar andelen kvinnor intagna på svenska mentalsjukhus med självbefläckelse angiven som sjukdomsorsak från 0,2 till drygt 2 procent, ett mycket starkt synliggörande av sjukdom som social konstruktion.^{lxxv}

Kvinnans kropp har länge varit starkt förknippad med sjukdom och centrum för det sjuka har ständigt varit kvinnans kön. Johannisson visar tydligt hur 1700-talets begrepp *kvinnomedicin* och *kvinnoläkare* aktivt skilde ut kvinnan ifrån det mänskliga subjektet – ifrån mannen. Mannen blev det normala och friska medan kvinnan kom att bli den Andra, den sjuka.^{lxxvi} Så småningom kom gynekologin att bli en lära om den kvinnliga naturen, urologi betraktades dock inte på samma sätt;

Den manliga motsvarigheten till gynekologin – urologin – gjordes aldrig till en vetenskap om den maskulina naturen. Vägen till kunskap om mannens väsen gick inte genom hans fortplantningsorgan.^{lxxvii}

Otaliga skrifter inom både vetenskap och skönlitteratur talar också om mannen som intellekt och renhet och om kvinnan som kropp och djuriskhet, inte bara 1800-talets skrifter, även dagens *Aftonbladet*, *Illustrerad Vetenskap* och *Veckorevyn* hjälper till att gång efter gång ständigt reproducera dessa myter. Idéerna om manligt och kvinnligt och om de ”olika” kropparna har funnits länge och de sitter fortfarande så hårt i oss att de knappt ens märks. Jag minns fortfarande tydligt en kväll, för nu över ett år sedan, då jag satt hemma och åt middag framför TV: n, det var *Bolibompa*^{lxviii} och programmet handlade om ett skadat rådjurskid som skulle plåstras om, ”Doktor Eva” sa till det lilla rådjurskidet under undersökningen att ”Du är en liten flicka du, det ser jag, för du har ingen snopp”. Jag fortsatte tugga min TV-middag och tankarna malde långsamt i mitt huvud. Är vi flickor för att vi inte har en snopp? Är vi flickor för att vi *inte*...

Kvinnan har länge definierats i förhållande till mannen, hon har definierats som hans motsats. Precis som en vit man aldrig kallas ”vit man” i ett land där vithet är norm, precis så kallas aldrig en man för ”man” i en värld där mannen är norm. Att definiera kvinnor utifrån deras brist på snoppar är att definiera kvinnans utanförskap, hennes position som den Andra, den som står utanför normen, det är att göra kvinnan fittlös, att ta bort hennes egen kroppsbetydelse...

Få kvinnor kallar sitt kön fitta, få kvinnor kallar sitt kön något alls i sexuella sammanhang. Och det är det som är problemet. Det saknas positiva och starka namn på kvinnans kön, och det som finns används ofta som skällsord. Det finns en tanke med att använda rubriken FITTFAKTA. Jag tror att kvinnor behöver ett sexuellt

namn på sitt kön och jag tror att just kvinnor behöver erövra ordet fitta och frigöra det från de nedvärderande sammanhang det nu förekommer i./.../Kvinnans könsorgan, fittan, är till stor del osynlig. Osynlig för henne själv på grund av sin placering, men även historiskt i sexuell och medicinsk bemärkelse. Längre sågs sexualdriften vara till enbart för människans fortplantning och kvinnan ansågs i stort sett sakna egen förmåga till sexuell lust. Istället var det mannen som skulle väcka lusten hos kvinnan. Detta tycks gälla till viss del även idag då män fortfarande fostras till att vara aktiva och kvinnor passiva. Det vi lärt oss om kvinnans kön hör till stor del samman med de reproduktiva funktionerna, det vill säga menstruation, fertilitet och barnafödande.^{lxxix}

Att det inte finns några kroppar med mansbringa och fitta är något jag varit inne på ett flertal gånger hittills i mina resonemang så varför inte landa i den diskussionen och verkligen fundera över det hela. Kroppar med kvinnobröst och kuk är ett relativt vanligt fenomen, inte bara i animerad pornografi^{lxxx} utan även i spelfilms pornografi^{lxxxi} ifrån andra delar av världen, dessutom är de prostituerade travestisarna i Sydamerika flera tusentals, i den västerländska kulturen har detta ideal ännu inte slagit igenom men kanske kommer antalet travestis/she-males att öka även här i Sverige i takt med den ökande internationalismen och tillgången till andra kulturers sexuella preferenser i högre Mbit tal för varje sekund.

Varför är då travestins kropp så populär när hennes motsvarighet inte ens existerar? Ofta yttras ord om travestins kropp som ”det bästa från två världar” men hur kommer det sig att just tuttar är det bästa från den ena världen och att kuken är det bästa från den andra?

Kvinnobröst är falliska. Bröst är det som gör en kvinna kvinnlig, inte hennes fitta. När man kollar in en tjej kikar man oftast inte om hon har bullfitta etc. man tittar högre upp, detta beror inte bara på att viskos och bomull är tunnare än jeans, det beror också på kroppens olika delars historiska symbolvärde. Mansbröst har inte alls samma sexuella status som kvinnobröst, de förbises ofta och betraktas alltså som en del av den manliga kroppen, inte som en explicit kroppsdel som kan stå för sig själv så att säga.

Precis som kvinnobröst har en fallisk status i den västerländska kulturen så är kuken en kroppsdel av högt sexuellt och maktmässigt värde. Det är den kroppsdel som ses som den mest sexuella överhuvudtaget, om denna kroppsdel har skrivits hyllmetrar,^{lxxxii} jag tänker dock inte skriva mycket om den. Jag nöjer mig med att peka på dess höga kulturella status.

Förr trodde man att lesbiska inte fanns, en kvinna kunde inte bli tillfredställd utan en man, alltså kunde lesbiska kvinnor inte existera.^{lxxxiii} Nu tror man att lesbiska finns, tanken om kvinnan som otillfredsställd utan en man eller kuk lever dock fortfarande kvar. De flesta scener i ”lesbisk porr” inkluderar dildosar och jag ser inget fel i det. Det är inget fel med varken kukar, kukattrapper eller dildosar, det jag menar är bara att en kuk faktiskt är precis *lika* onödig för att genomföra ett samlag som en fitta är, trots detta verkar den ha större betydelse än fittan i de flesta gayfilmer – både i bögfiler och i flatfilmer. Om en bögfilm hade varit fylld med män som slickade lösfittor hade den förmodligen varit mycket uppseendeväckande. Den samhällseliga kukfixeringen tvingar sig inte bara över den homosexuella sexualiteten, den fyller också upp hela det heterosexuella rummet. Att en singeltjej har en dildo hemma under sängen verkar inte så konstigt, men att en singelkille skulle ha en lösfitta hemma under

sin säng blir något väldigt udda och mystiskt, detta beror inte bara på kukens suveränitet och utmärkthet, utan även på fittans sexuella otillräcklighet i den hegemoniska diskursen.

Kuken är manlighet personifierad och att ens jämföra den med fittans relation till kvinnligheten är en omöjlighet i dagens läge:

För många män med erektionsproblem känns det som om att deras identitet vore hotad. Detta kan säkert bero på den symbol för manlighet som könet är redan för den lille pojken. Jag har en snopp och därför är jag pojke. Manligheten kan sägas personifieras i könet.^{lxxxiv}

Precis som stora kvinnobröst har ett högt maktmässigt värde i vår kultur, på samma sätt medför även stora penisar högre status.

Många kvinnor, och män, oavsett vad de har för preferenser i praktiken, säger sig bli mera upphetsade av åsynen av stora kukar än små. Man kan därför säga att väl tilltagna kukar har ett sexualsymboliskt värde...^{lxxxv}

Detta värde medför inte bara makt på det sexuella planet, även i det offentliga rummet leder bröststorlek och kukstorlek till olika social status.

Många kroppsdelar ses inte som sexuella överhuvudtaget. Pungen har exempelvis inte lika hög sexstatus som kuken och anus är en av de kroppsdelar vars status håller på att förändras, från att vara totalt tabu är den numera relativt accepterad som sexuell kroppsdel, det har skett en snabb förändring som tydligt hjälper till att understryka att de sexuella normerna är just normer, de är sociala

konstruktioner. Visst kan ett armveck ses som en erogen zon men det krävs en tung historisk bakgrund för att nå samma status som kuken, dess symboliska värde som livgivare återfinns i många av våra kulturella seder än i denna dag.

3.7 Kroppsvätskor på liv och död

Thomas Laqueur skrev i sin bok *Om könsens uppkomst* år 1990 om enkönsmodellen och tvåkönsmodellen, två tydliga tanke-system kring kroppar och kön.^{lxxxvi}

Enligt Laqueur uppfattades kvinnan och mannen innan 1700-talet som att de tillhörde samma kön. Kvinnans könsorgan var en ut-och-in-vänd kopia av mannens, hon var som en mindre fulländad kopia av honom men de var ändå av samma sort. Under 1700-talet kom dock denna syn på kön att förändras och mänskligheten delades nu istället upp i två kön, man och kvinna, skilda från varandra och med väsenskielt olika kroppar.

Enligt den äldre uppfattningen hade både kvinnor och män säd som blandades vid samlag, och sedan sögs upp i kvinnan. Kvinnans orgasm sågs som nödvändig för att hon skulle kunna bli gravid, eller som ett tecken på att befruktning skedde. Denna uppfattning tillbakavisades på 1700- och 1800-talet men samtidigt förpassades kvinnans orgasm mer eller mindre ur litteraturen. Fram trädde istället en bild av kvinnan som asexuell, eller med svag sexuell drift.^{lxxxvii}

Varje bok, varje text, om kroppar och om sexualitet är så till bredden fylld med sperma att jag nästan blir kladdig om fingrarna av att läsa. Varför är sperman så viktig? I bok efter bok talas det om sperman som livgivande, som livsfarlig och som det som alstrar barn. Myterna om sperman är otaliga och de skiljer sig åt på många punkter, ett tydligt mönster går dock igen i *varje* historia kring denna märkliga substans; sperma är lika med *liv*, sperma är det som alstrar nytt liv, det är det som håller liv i den kropp den finns i och det är den som kan orsaka störst skada om man är oförsiktig med sin hantering av den, runkar man ur sig för mycket av denna livgivande vätska kan man dö.^{lxxxviii} Det är sperman som utgör själveste ”livsanden”,^{lxxxix}

”För det är den livgivande säden som gör oss manliga, modiga, eldiga, håriga, starka, som ger vår röst en djup ton och gör oss lämpade att tänka och handla med kraft: sådana är männen som uppnått puberteten. De som däremot saknar denna livgivande vätska är rynkiga, svaga, med tunn röst, utan skägg, utan hårighet och liknar kvinnor.”^{xc}

Historierna om spermans uppkomst i kroppen, om vad den är till för och om hur man ska handskas med den är ofattbart många. Då det gäller den reproduktiva aspekten är barn fortfarande i många av de nutida patrilineära samhällena huvudsakligen betraktade som en manlig produkt,^{xcii} kvinnan ses snarast som en behållare för det av mannen skapade fostret. Bland jordens alla samhällen finns bara *ett* där filosofin går åt andra hållet. I Trobriandöns materilinära samhälle tror man att kvinnan blir gravid utan någon hjälp av mannen.^{xcii}

Oftast ses sperma dock inte bara som livgivande på grund av sin förmåga att skapa nytt liv, den är livgivande och full av makt på oräkneliga sätt. I de flesta kulturer är sperman tätt förknippad med manlighet och minst lika tätt förknippad med makt. Efter all läsning om sperman och dess kulturella status börjar jag undra om det alls finns någon gräns mellan manlighet, makt och sperma eller om alltihopa egentligen är samma sak?

Risken att hans förråd av sperma ska uttömmas är särskilt stor under samlag med kvinnor, eftersom kvinnor framställs som onda varelser som försöker suga i sig så mycket sperma som möjligt för att sedan kunna använda dess makt i själviska, asociala syften.^{xciii} /.../Vissa kvinnor som genomgått klimakteriet betraktas ibland som så manliga på grund av sitt spermaförråd, att de klassificeras om och tillåts agera som män.^{xciv}

Citatet ovan handlar om den kulturella status sperma har på Nya Guinea. Där tror man att konsumtionen av sperma bestämmer graden av manlighet och därmed även graden av makt. Att applicera den tanken på vår västerländska kultur blir något väldigt spännande. Även här ses sperman som något kollosalt maktfyllt. På Internet cirkulerar hundratusentals porrbilder av kvinnor som får sperma sprutat på sig som en form av förnedring, så kallade ”cumshots”, de sväljer sats efter sats och de dricker sperma ur fyllda glas, allt för att tryckas ner och bevisas som underlägsna. Med de västerländska bilderna och det Nya Guineanska tankesättet kombinerat skulle våra porr-bitches bli de mest dominanta butches som står att finna. Att Internet *inte* är fyllt av sekretdrinkande nakna män är alltså ett kulturellt fenomen med gedigen historia.

I alla dessa böcker om kroppar och om sex hittar jag nästan ingenting om kvinnans lubrikation. Var är allt sekret? Var är lubrikationen? Var finns det kvinnliga könet?

Sekretet har ingen historia, det är bakgrundslöst, totalt osynliggjort och omnämns inte någonstans. I de texter där onani är dödligt för män på grund av att de förlorar viktig kroppsvätska är det istället knappt ens omtalat då det gäller kvinnans sexualitet, delvis på grund av att hon inte anses ha någon sexualitet alls och delvis på grund av att hennes kroppsvätskor inte anses ha något värde. Att runka ur sig så mycket vätska så att man nästan dör är uppenbarligen inget som kvinnor ägnar sig åt.

Många kvinnor vet ännu idag inte vad lubrikation är:

...bara ett fåtal [...] vet att det ens finns ett ord för våtheten och det kan man ju fråga sig hur det kommer sig. De flesta vet att erektion betyder stånd.^{xcv}

Lubrikation och flytning är helt olika fenomen. Till ungdomsmottagningar kommer ibland flickor och berättar för barnmorskan att de börjat få alltför rikliga flytningar och att det därför måste vara något fel på dem, även om de aldrig utsatt sig för någon smittorisk. Vid frågan om det finns någon person som de kanske ”tänder” på så blir svaret ofta ”ja”. Om då barnmorskan berättar om lubrikationen, och beskriver vad som händer i slidan, blir den våthet som förut var sjuk helt plötsligt vänd till något positivt.^{xcvi}

Tänk om samma omedvetenhet, osäkerhet och skam skulle finnas hos killar som får stånd. Fittan är inte bara osynliggjord ur ett historiskt perspektiv, den

osynliggörs fortfarande dagligen, kanske till och med mera nu än förr. Idag är spåren av kvinnans kön mer handgripligen borttraderade än de var tidigare, samtidigt är talet om könet, om sex, något som omger oss varje dag, orden för den kvinnliga lustan och driften är dock som bortblåsta, Tina Nevin förklarar i en intervju:

>>För många flickor och kvinnor är könet en vit fläck på kroppskartan. Om man inte ens kan benämna det så blir det tabubelagt och problematiskt att förhålla sig till.<< Hon hävdar vidare att om könet benämns i vårt samhälle så blir det ofta i termer av problem och sjuklighet och kvinnor ska se till att hålla sig torra och rena ”där nere”. Detta får till följd att många kvinnor upplever det egna könet som smutsigt och äckligt. >>Det får såklart konsekvenser för den egna lusten och sexualiteten då sexualiteten för de flesta är förknippad med könet. Att samtidigt ha det osynligt men hålla kontroll på det så det inte ger ifrån sig lukter eller fukt kan göra det svårt att se sitt kön som ett ställe för lust, en ”bra plats” på kroppen, någonting positivt som kan finnas till för egen njutning – själv eller med någon annan.<<^{xcvii}

Mens är inte lika historielöst som slidsekret, det är inte osynliggjort på samma sätt och det har dessutom en starkt mytomspunnen bakgrund i de flesta kulturer. I Sverige har man bland annat använt mensblod inom den folkliga medicinen och magiken:

Man kan i den folkliga traditionen utkristallisera två områden inom vilka den magiska kraften i menstruationsblodet främst kommit till användning. Den ena av dessa är som *botemedel* inom

den folkliga läkekonsten och den andra är som *kärleksväckande medel*.^{xcviii}

Även om blodet hade stora mystiska potentialer så var det i det förindustriella Sverige inte lika hemligt och osynliggjort som det är idag:

Kvinnorna skylde inte sitt tillstånd och i allmogesamhället fann man det inte frånstötande, när en kvinna i de vardagliga bestyren gick omkring med ett linne på vars nederdel det fanns menstruationsblod. En kvinna från Jämtland minns också hur hennes mor (f. 1867) gick omkring med ett linne, som var nerfläckt på nederdelen. ”Det reagerade ingen för. Det hörde till.” I sina skildringar från livet i Vilhelmina kring sekelskiftet, återger även Levi Johansson att ”det berättas om gamla tiders kvinnor att man kunde få se ’blodvägen’ efter dem, där de vadat i snö ända upp i bengreunen under sin ’opasslighetsperiod’”.^{xcix}

Med industrialismen kom en ökad tillgång på bomull och tyg, stoppdukarna uppfanns och läkare kom med nya rön. Enligt Denise Malmberg är läkarnas roll i det hela avgörande för diskursens utveckling mot en mer hemlighetsfull attityd. Viljan att tillhöra kategorin ”den nya kvinnan” ändrade många kvinnors livsstil radikalt. Sådär lyder en läkares hygieniska råd under år 1914:

Varje bildad och finkänslig kvinna måste önska, att de oangenäma yttringarna av hennes kroppsliga liv försiggå så osynligt och hemligt för andra som möjligt, och var och en skall veta, att hon icke tål något vittne därtill^c

Tidigare kunde kvinnan ses som extra attraktiv då hon menstruerade, nu försvann dock den aspekten helt och menstruationen kom istället att ses som något smutsigt och ohygieniskt.

Istället för att vara attraktiv *för att* hon blödde tvingades kvinnan nu att vara attraktiv *trots att* hon blödde,^{ci} en syn som fortfarande lever kvar i dagens västerländska diskurs. Varken mensblodet eller skydden mot det får synas.

Mens har ofta sammankopplats med död och ondska och denna syn på menstruationen har bland annat i flera kulturer lett till att kvinnor systematiskt isolerats under menstruationsdagarna,^{cii} dess extraordinära kraft sades ge kvinnan en maktpotential samtidigt som hon på grund av kraften i sitt blod ansågs vara utsatt för fara.^{ciii} För att sammanfatta det hela kan man säga att sperma ses som livgivande, menstruationsblod som både livgivande och som dödligt och att sekret inte ses alls.

4 Slutdiskussion

Mina frågor genom denna studie har varit; Finns könet/kroppen, hur konstrueras det sexuella begäret/de sexuella identiteterna och hur konstrueras kroppar? Den fråga som jag valt att lägga tydligast fokus på har dock varit:

- Vilken social och sexuell status har olika kroppsdelar och kroppsvätskor i dagens västerländska samhälle?

Att könet och kroppen finns är ganska uppenbart, *hur* de finns är däremot något som tål att diskuteras. Jag föredrar att se kroppen som fysisk materia full av sociala överlagringar. Jag tror att kroppar konstrueras genom både insemination/kopulation och genom diskursiva tillskrivningar av mening och makt, utan denna kombination skulle vi aldrig kunna se kroppar och kön som just kroppar och kön, i enlighet med Judith Butler anser jag att kroppen som diskursivt fenomen är minst lika verklig som den fysiska materialiteten.

Att även det sexuella begäret och de sexuella identiteterna har en fundamental grund i historiska sociala konstruktioner är ett rent fakta, hur denna konstruktion är uppbyggd är dock ett lite för stort analysprojekt för en uppsats som denna. Vårt begär och föremålen för det är till stora delar socialt konstruerade, vi tänder inte på bröst för att det är naturligt, om armveck vore lika högt erotiserade skulle vi garanterat gå igång lika bra på dem. Jag kan se begäret som styrt och som samhällsligt riktat men precis som människan inte är kroppslös under de sociala konstruktionerna så tror jag inte heller att hon är identitets- och begärslös under ytan.

Att kön konstrueras på ett otal sätt är något jag valt att fördjupa mig i under uppsatsens gång, främst har jag valt att fokusera på de handgripliga ”korrigeringar” och konstrueringar av könsorgan som erbjuds i den västerländska kulturen, exempelvis ”korrigeringarna” av intersexuellas könsorgan, konstruerandet av plastikorgan samt omskärelse och stympning av könet. Jag tar i min studie upp exempel både på de operationer som görs i nuläget och på de operationer som *inte* görs på grund av förbud och på grund av gränser för vad som är ”tänkbara kroppar” och inte. Att vissa kroppar produceras som mer tänkbara än andra har historiska förklaringar. Normerna för vilka kroppsdelar som är socialt kompatibla, vilka som har hög status och vilka som är mest förknippade med makt är många, ofta är de reproduktivt relaterade organen de mest erotiserade, dock inte i alla fall. Att reproduktion och sexualitet är mycket tätt sammansvetsade är något jag fått tydliga bevis på under uppsatsens gång. De mest statusfyllda delarna av människokroppen (kuken och sperman) är tätt förknippade med liv.

Att kuken är en fallisk kroppsdel med hög status är något som framgår tydligt av mitt studieresultat. Kvinnan lever snarare i ett tillstånd av kuklöshet än som en innehavare av sin fitta. Fittan är en brutalt osynliggjord kroppsdel som är tillskriven minsta möjliga makt och status, denna samhälleliga kukfixering leder förmodligen inte till en positiv förståelse av kroppar för varken kvinnor, män eller för människor utanför könskategorierna. De kroppsdelar jag valt att studera är just de kroppsdelar som vanligtvis ses som mer eller mindre sexuellt relaterade, jag skulle kunna inkludera fler kroppsdelar och kroppsvätskor i min analys, exempelvis skulle jag kunna skriva mer om anus föränderliga status som sexuell symbol och om bröstmjölk (en reproduktiv vätska utan större

samhälleligt sexualvärde, som sprutar ur kvinnokroppens mest maktrelaterade, sexualiserade kroppsdel). Båda dessa teman skulle vara mycket intressanta att titta närmare på och att göra en djupare analys av, på grund av tidsbrist har detta dock inte varit möjligt att göra i just denna studie.

För att sammanfatta läget då det gäller de olika kroppsvätskor som jag har studerat kan man säga att sperma är tätt förknippat med makt och att det ses som starkt livgivande, att menstruationsblod är förknippat med en viss makt, dock oftast ond sådan, denna vätska betraktas både som dödlig och som livgivande, sekret däremot ses inte som någonting alls, denna vätska är totalt osynliggjord genom århundraden av historia och att se lubrikationen som en symbol för makt och kraft är bara att glömma. Förmodligen beror sekretets osynlighet till stor del på att kvinnans sexualitet länge betraktats som i princip obefintlig. Kvinnan har länge ansetts otillfredsställbar utan en man eller ett manligt reproduktionsorgan.

För att summera både det historiska och det dagsfärska läget kan man säga att kvinnan behöver kuk och att det mannen behöver inte är fitta. Sammantaget ser läget alltså inte särskilt ljus ut för fittan men mycket har hänt hittills och år 2005 är bara början på den kommande historien. Med tanke på att tvåkönssystemet bara funnits i drygt 300 år, att den heterosexuella identiteten bara funnits i ungefär 130 år, och att organiseringen av den queera tanken om omstörtandet av de sexuella och kroppsliga normerna bara funnits i ca 15 år så kan man lugnt konstatera att framtidens sköte ser relativt ljus ut!

Källförteckning

- Butler, Judith, *Gender Trouble, Feminism and the Subversion of Identity*, Routledge, New York & London, (1990), 1999.
- Butler, Judith, *Bodies that Matter, On the Discursive Limits of "Sex"*, Routledge, New York & London, 1993.
- Butler, Judith, *Excitable Speech: A Politics of the Performative*, Routledge, New York, 1997.
- Butler, Judith, *Undoing Gender*, Routledge, New York, 2004.
- De Beauvoir, Simone, *Det andra könet*, med förord av Eva Gothlin, Norstedts, (1949), 2002.
- Fausto-Sterling, Anne, *Myths of Gender, Biological theories about women and men*, Basic Books, second edition, tryckt i USA, (1985), 1992.
- Fausto-Sterling, Anne, *Sexing the Body, Gender Politics and the Construction of Sexuality*, Basic Books, New York, 2000.
- Foucault, Michel, *Diskursens ordning*, översättning av Mats Rosengren, Symposion, Stockholm, (1971), 1993.

- Foucault, Michel, *Övervakning och straff, Fängelsets födelse*, översättning av C. G. Bjurström, Arkiv, Lund, (1974), 1987.
- Foucault, Michel, *Sexualitetens historia, band 1, Viljan att veta*, översättning av Britta Gröndal, Daidalos, Uddevalla, (1976), 2002.
- Foucault, Michel, *Sexualitetens historia, band 2, Njutningarnas bruk*, översättning av Britta Gröndal, Gidlunds, Södertälje, (1984), 1986.
- Foucault, Michel, *Sexualitetens historia, band 3, Omsorgen om sig*, översättning av Britta Gröndal, Gidlunds, Värnamo, (1984), 1987.
- Freud, Sigmund, *Samlade skrifter, band 5, Sexualiteten*, översättning av Ingrid Wikén Bonde och Christian Nilsson, Natur och Kultur, Stockholm, (1998), 2002.
- *Från kön till genus, kvinnligt och manligt i ett kulturellt perspektiv*, Don Kulick red., Carlssons, (1987), 2000.
- Halberstam, Judith, *Female Masculinity*, Duke University Press, Durham & London, 1998.
- Halberstam, Judith, *In a Queer Time and Place: Transgendered Bodies, Subcultural Lives*, New York University Press, New York, år 2005.
- Johannisson, Karin, *Smittad: AIDS och den historiska erfarenheten*, Landstinget förebygger AIDS, Stockholms läns landsting, Stockholm, (1989), 1992.
- Johannisson, Karin, *Den mörka kontinenten*, Norstedts, Södertälje, 1994.
- Johannisson, Karin, *Kroppens tunna skal: sex essäer om kropp, historia och kultur*, Norstedts, Värnamo, 1997.
- Kassamali, Noor J., "When Modernity Confronts Traditional Practices: Female Genital Cutting in Northeast Africa", i Herbert L. Bodman och Nayereh Tohidi, *Women in Muslim Societies, Diversity within Unity*, London, Lynne Reinner Publishers, 1998.
- Katz, Jonathan, Ned, *The Invention of Heterosexuality*, Dutton, New York, 1995.
- Katz, Jonathan Ned, *Love Stories, sex between men before homosexuality*, The University of Chicago Press, Chicago & London, 2001.
- Kulick, Don, "Hur man blir en riktig kvinna eller man." i *Från kön till genus, kvinnligt och manligt i ett kulturellt perspektiv*, Don Kulick red., Carlssons, (1987), 2000.

- Kulick, Don, ”Vad är sexualitet? Vad är kroppen? Vad är kärlek? Om kulturens djupa påverkan, En inledning”, i *Att begå kärlek, Om kroppen, kärleken och sexualiteten i olika kulturer*, Ottar, *Boktidningen om Sexualitet, Samlevnad, Samhälle, nr 2*, Arlööv, 1991.
- Kulick, Don, *Queer Theory, Vad är det och vad är det bra för?*, Scandinavian University Press, Lund, (1996), 1998.
- Kulick, Don, *Travesti, Sex, Gender and Culture among Brazilian Transgendered Prostitutes*, The University of Chicago Press, 1998.
- Kulick, Don, ”Travestis, hormoner och silikon. Om transsexualitet”, i *Tankar om sexualitet*, Bokförlaget DN, Uddevalla, 2001.
- Kulick, Don & Anne Meneley, *Fat*, J.P. Tarcher/Penguin, 2005.
- *Kvinnlig könsstympning*, RFSU, Stockholm, 1998.
- Laack, Stefan, *Kukkunskap, en skrift om mannens kön*, RFSU, Växjö, 2002.
- Laclau, Ernesto & Mouffe, Chantal, ”Post-marxism without apologies”, i *New Reflections on the Revolution of Our Time*, Verso, London, 1990.
- Laqueur, Thomas, *The Making of the Modern Body: Sexuality in the Nineteenth Century*, University of California Press, Berkley, (1986), 1987.
- Laqueur, Thomas, *Om könnens uppkomst: hur kroppen blev kvinnlig och manlig*, B. Östlings bokförlag Symposion, Stockholm, Stehag, (1990), 1994.
- Lennerhed, Lena, *Sex i folkhemmet, RFSU:s tidiga historia*, Gidlunds förlag, Södertälje, 2002.
- Lundberg, P.O., (red.), *Sexologi*, Almqvist & Wiksell Medicin, Liber Utbildning, Falköping, 1994.
- Maina Ahlberg, Beth, ”Cultural perspectives of circumcision” i *Djembe Magazine, no 16, april*, Copenhagen, 1996.
- Malmberg, Denise, *Skammens röda blomma?, Menstruationen och den menstruerande kvinnan i svensk tradition*, Uppsala Universitet, Uppsala, 1991.
- Nevin, Tina, *Fittfakta, en skrift om kvinnans kön*, RFSU, Stockholm, 2004.
- Rosenberg, Tiina, *Queerfeministisk agenda*, Atlas, Stockholm, 2002.
- Salecl, Renata, *(Per)versions of Love and Hate*, Verso, London, New York, 1998.
- Stenberg, Lisbeth, ”en lifsmakt för kvinnan” i *lambda nordica*, nr 2, volym 4, 1998.

- Talle, Aud, "Female Genital Mutilation" i *National Encyclopedia of Social and Behavioural Sciences*, 2001.
- Volcano, Del La Grace & Halberstam, Judith, *The Drag King Book*, Serpent's Tail, Barcelona, 1999.
- Östergren, Petra, "Om könsstympning och etnocentrism", *Aftonbladet*, 10/5 2004.

Otryckt källmaterial

- "Doktor Eva och Syster Bark" prod. Anna Sommansson & Torbjörn Ehrnvall, i "Myror i Brallan", i *Bolibompa*, SVT 1, 18.01-18.30, 26/9 2003.
- http://spaceprojects.arc.nasa.gov/Space_Project/pioneer/PN10&11.html, 7/12 2004.
- <http://www.akademikliniken.se/>, 9/12 2004.
- http://www.artclinic.se/intimkirurgi_man.php, 9/12 2004.
- http://www.artclinic.se/intimkirurgi_kvinnna.php, 9/12 2004.

- http://www.pkc.se/framesets/fra_nyheter_FULL.htm, 9/12 2004.
- <http://www.sandystone.com/empire-strikes-back>, 19/1 2005.
- <http://www.strandkliniken.se/intimkirurgi.asp>, 9/12 2004.
- <http://www.lubrikation.nu/lubrikation2.html>, 1/12 2004.
- <http://www.lubrikation.nu/lubrikation3.html>, 1/12 2004.
- Telefonintervju med Anna Nordenström, 10/12 2004. (Transkription finns i författarens ägo.)
- Telefonintervju med Stig Andersson, 8/12 2004. (Transkription finns i författarens ägo.)

Noter

ⁱ Jag kommer i mitt arbete att använda mig av ord som ”fitta” och ”kuk”, dessa ordval grundar sig på att kroppsdelarna för mig helt enkelt *heter* fitta och kuk, någon annan beteckning skulle kännas fel, det skulle kännas för medicinskt, för otillräckligt för att beskriva de olika kroppsdelarna i dess helhet. Dessutom anser jag att det är svårt att hitta två ord på de olika könsorganen som känns någorlunda likvärdiga och som används på ungefär samma sätt (om än med olika tillkommande statusvärde).

ⁱⁱ Michel Foucault, *Övervakning och straff, Fängelsets födelse*, översättning av C. G. Bjurström, Arkiv, Lund, (1974), 1987.

ⁱⁱⁱ Michel Foucault, *Diskursens ordning*, översättning av Mats Rosengren, Symposion, Stockholm, (1971), 1993.

^{iv} Michel Foucault, *Sexualitetens historia, Band 1, Viljan att veta*, översättning av Britta Gröndal, Daidalos, Uddevalla, (1976), 2002.

^v Jonathan Ned Katz, *The Invention of Heterosexuality*, Penguin, New York, 1995.

^{vi} Jonathan Ned Katz, *Love Stories, sex between men before homosexuality*, The University of Chicago Press, Chicago & London, 2001.

^{vii} Judith Butler, *Gender Trouble, Feminism and the Subversion of Identity*, Routledge, New York & London, (1990), 1999.

^{viii} Judith Butler, *Bodies that Matter, On the Discursive Limits of Sex*, Routledge, New York & London, 1993.

^{ix} Judith Butler, *Excitable Speech: A Politics of the Performative*, Routledge, New York, 1997.

^x Judith Butler, *Undoing Gender*, Routledge, New York, 2004.

^{xi} Tiina Rosenberg, *Queerfeministisk agenda*, Atlas, Stockholm, 2002.

^{xii} Don Kulick, ”Vad är sexualitet? Vad är kroppen? Vad är kärlek? Om kulturens djupa påverkan, En inledning”, i *Att begå kärlek, Om kroppen, kärleken och sexualiteten i olika kulturer, Ottar, Boktidningen om Sexualitet, Samlevnad, Samhälle, nr 2*, Arlöv, 1991.

^{xiii} Don Kulick, *Queer Theory, Vad är det och vad är det bra för?*, Scandinavian University Press, Lund, (1996), 1998.

^{xiv} Don Kulick, *Travesti, Sex, Gender and Culture among Brazilian Transgendered Prostitutes*, The University of Chicago Press, 1998.

^{xv} Don Kulick & Anne Meneley, *Fat*, J.P. Tarcher/Penguin, 2005.

^{xvi} Judith Halberstam, *Female Masculinity*, Duke University Press, Durham & London, 1998.

^{xvii} Judith Halberstam, *In a Queer Time and Place: Transgendered Bodies, Subcultural Lives*, New York University Press, New York, år 2005.

^{xviii} Del La Grace Volcano & Judith Halberstam, *The Drag King Book*, Serpent’s Tail, Barcelona, 1999.

^{xix} Anne Fausto-Sterling, *Myths of Gender, Biological theories about women and men*, Basic Books, second edition, tryckt i USA, (1985), 1992.

^{xx} Anne Fausto-Sterling, *Sexing the Body, Gender Politics and the Construction of Sexuality*, Basic Books, New York, 2000.

^{xxi} <http://www.sandystone.com/empire-strikes-back>, 19/1 2005.

^{xxii} Renata Salecl, *(Per)versions of Love and Hate*, Verso, London, New York, 1998.

^{xxiii} Petra Östergren, ”Om könsstympning och etnocentrism”, *Aftonbladet*, 10/5 2004.

^{xxiv} Thomas Laqueur, *The Making of the Modern Body: Sexuality in the Nineteenth Century*, University of California Press, Berkley, (1986), 1987.

^{xxv} Thomas Laqueur, *Om könens uppkomst: hur kroppen blev kvinnlig och manlig*, B. Östlings bokförlag Symposion, Stockholm, Stehag, (1990), 1994.

^{xxvi} Sigmund Freud, *Samlade skrifter, band 5, Sexualiteten*, översättning av Ingrid Wikén Bonde och Christian Nilsson, Natur och Kultur, Stockholm, (1998), 2002.

^{xxvii} Karin Johannisson, *Den mörka kontinenten*, Norstedts, Södertälje, 1994.

^{xxviii} Karin Johannisson, *Kroppens tunna skal: sex essäer om kropp, historia och kultur*, Norstedts, Värnamo, 1997.

^{xxix} Karin Johannisson, *Smittad: AIDS och den historiska erfarenheten*, Landstinget förebygger AIDS, Stockholms läns landsting, Stockholm, (1989), 1992.

^{xxx} Tina Nevin, *Fittfakta, en skrift om kvinnans kön*, RFSU, Stockholm, 2004.

^{xxxi} Stefan Laack, *Kukkunskap, en skrift om mannens kön*, RFSU, Växjö, 2002.

^{xxxii} ”Man föds inte till kvinna, man blir det.”, Simone de Beauvoir, *Det andra könet*, med förord av Eva Gothlin, Norstedts, (1949), 2002. Sid. 325.

^{xxxiii} Ernesto Laclau & Chantal Mouffe, ”Post-marxism without apologies”, i *New Reflections on the Revolution of Our Time*, Verso, London, 1990. Sid. 101.

^{xxxiv} Judith Butler, (1990), 1999. a.a. Sid. 178.

^{xxxv} Judith Butler, 1993, a.a. Sid. 1.

^{xxxvi} Ibid. Sid. xi.

^{xxxvii} Ibid. Sid. xii.

^{xxxviii} Don Kulick, ”Travestis, hormoner och silikon. Om transsexualitet”, i

Tankar om sexualitet, Bokförlaget DN, Uddevalla, 2001. Sid. 22.

^{xxxix} Michel Foucault, (1976), 2002, a.a. Sid. 50.

^{xl} Jonathan Ned Katz, 1995, a.a.

^{xli} Michel Foucault, (1976), 2002, a.a. Sid. 65.

^{xlii} Don Kulick, 1991, a.a. Sid. 10-11.

^{xliii} Ibid. Sid. 14.

^{xliv} Michel Foucault, (1976), 2002, a.a. Sid. 60.

^{xlv} Statistiska uppgifter från Anna Nordenström. Telefonintervju, 10/12 2004. (Transkription finns i författarens ägo.)

^{xlvi} Ibid.

^{xlvii} Anne Fausto-Sterling, 2000, a.a. (Bilden gjord av Alyce Santoro.) Sid. 59.

^{xlviii} Ibid. Sid. 31.

^{xlix} Telefonintervju med Stig Andersson, 8/12 2004. (Transkription finns i författarens ägo.)

¹ http://www.pkc.se/framesets/fra_nyheter_FULL.htm, 9/12 2004,
<http://www.strandkliniken.se/intimkirurgi.asp>, 9/12 2004,
http://www.artclinic.se/intimkirurgi_kvinnna.php, 9/12 2004,
http://www.artclinic.se/intimkirurgi_man.php, 9/12 2004,
<http://www.akademikliniken.se/>, 9/12 2004.

^{li} www.akademikliniken.se, 9/12 2004.

^{lii} Leonardo da Vinci, *Vitruvian Man*, 1492.

^{liii} http://www.artclinic.se/intimkirurgi_kvinnna.php, 9/12 2004.

^{liv} Tina Nevin, 2004, a.a. Sid. 11-12.

^{lv} http://www.artclinic.se/intimkirurgi_man.php, 9/12 2004.

^{lvi} Tina Nevin, 2004, a.a. Sid. 36-37.

^{lvii} *Kvinnlig könsstympning*, RFSU, Stockholm, 1998. Sid. 4.

^{lviii} Stefan Laack, 2002, a.a. Sid. 12.

^{lix} Petra Östergren, 2004, a.a.

^{lx} Noor J. Kassamali, 1998, a.a.

^{lxi} Aud Talle, 2001, a.a. Sid. 1.

^{lxii} Beth Maina Ahlberg, "Cultural perspectives of circumcision" i *Djembe Magazine*, no 16, april, Copenhagen, 1996. Sid. 2.

^{lxiii} Michel Foucault, (1976), 2002, a.a. Sid. 98.

^{lxiv} Judith Butler, 1993, a.a. Sid. 49.

^{lxv} Foto, Elinore Lindén Strand.

^{lxvi} http://spaceprojects.arc.nasa.gov/Space_Project/pioneer/PN10&11.html, 7/12 2004.

^{lxvii} P.O. Lundberg, (red.), *Sexologi*, Almqvist & Wiksell Medicin, Liber Utbildning, Falköping, 1994. Sid. 30-31.

^{lxviii} Ibid. Sid. 53.

^{lxix} Ibid. Sid. 57.

^{lxx} Ibid. Sid. 63.

^{lxxi} ”Som sexuell reaktion är lubrikation tillsammans med klitoris erektion kvinnans motsvarighet till mannens stånd eller *erektion*.”, Tina Nevin, 2004, a.a. Sid. 24.

^{lxxii} Karin Johannisson, 1994, a.a. Sid. 58.

^{lxxiii} Ibid. Sid. 63.

^{lxxiv} Ibid. Sid. 64.

^{lxxv} Ibid. Sid. 66.

^{lxxvi} Ibid. Sid. 173.

^{lxxvii} Ibid. Sid. 174.

^{lxxviii} ”Doktor Eva och Syster Bark” prod. Anna Sommansson & Torbjörn Ehrnvall, i ”Myror i Brallan”, i *Bolibompa*, SVT 1, 18.01-18.30, 26/9 2003.

^{lxxix} Tina Nevin, 2004, a.a. Sid. 3-4.

^{lxxx} Främst då hentai- och manga-pornografi från Japan.

^{lxxxii} Främst från Brasilien.

^{lxxxiii} Detta bör jämföras med fittan, vilken endast ett fåtal verk har behandlat.

^{lxxxiiii} Lisbeth Stenberg, ”en lifsmakt för qvinnan” i *lambda nordica*, nr 2, volym 4, 1998. Sid. 27.

^{lxxxv} Stefan Laack, 2002, a.a. Sid. 31.

^{lxxxvi} Ibid. Sid. 36.

^{lxxxvi} Thomas Laqueur, (1990), 1994, a.a.

^{lxxxvii} Lena Lennerhed, *Sex i folkhemmet, RFSU:s tidiga historia*, Gidlunds förlag, Södertälje, 2002. Sid. 148.

^{lxxxviii} Michel Foucault, (1984), 1986, a.a. Sid. 117.

^{lxxxix} Michel Foucault, (1984), 1987, a.a. Sid. 101.

^{xc} Ibid. Sid. 106.

^{xci} Don Kulick, 1991, a.a. Sid. 13.

^{xcii} Don Kulick, 1991, a.a. Sid. 14.

^{xciii} Don Kulick, ”Hur man blir en riktig kvinna eller man.” i *Från kön till genus, kvinnligt och manligt i ett kulturellt perspektiv*, Don Kulick red., Carlssons, (1987), 2000. Sid. 82.

^{xciv} Ibid. Sid. 87.

^{xcv} <http://www.lubrikation.nu/lubrikation2.html>, 1/12 2004.

^{xcvi} Tina Nevin, 2004, a.a. Sid. 26.

^{xcvii} <http://www.lubrikation.nu/lubrikation2.html>, 1/12 2004 och <http://www.lubrikation.nu/lubrikation3.html>, 1/12 2004.

^{xcviii} Denise Malmberg, 1991, a.a. Sid. 87.

^{xcix} Ibid. Sid. 62.

^{c c} Ibid. Sid. 138.

^{ci} Ibid. Sid. 194.

^{cii} Ibid. Sid. 27.

^{ciii} Ibid. Sid. 191.